

Taitusi

Polokafo Taitusi ya lufuwa i fulo edaibo ha

Homu Ha

Taitusi ya Giliki we nebo, ya Polo welaloti Yesu hala ukuwa holito lula-hala li elepa ito holi hikitaibo yagunu Polokafo ya mono hipane ne, loto lo edaibo ne. (Taitusi 1:4) Wewa ya Pologi maina mono onona lito, ana li faka loto mono wenina eba nedo-nedo ya lutina-hatina li auba i betito mono ha api itibibo we ya ne. (2 Kolinti 7:5-7, 8:6, Galesia 2:1-3)

Ena Kiliti no lusaku nebo ebalo ya maina moniti Yesu hala ukuwa lo oloto bibo hamenalo ya Polo eba maleka unowe, loto holibo, ya Taitusi ya Kiliti ebalo aifa minoto mono onona onuwa aifa nebo ya lifefe loto hulanane, loto fulo edo itoto wiye. (Taitusi 1:5) Uto eba maleka monito, aliga ya Kiliti weninawa api itibinaibo ha ma lomunowe, loto lufuwa me ya i fulo edaibo ne. Kiliti wenina muki monatina ya nosa naba áminako, yagunu maleka lutina-hatina li elepa iti Yesu holi hikito muwabo wenina ya monatina yagunu ha auba ito api itibiyo, loto lufuwa meu ya lomuibo ne. (Taitusi 1:10-14, 16, 2:1, 15)

Timoti lufuwa i fulo edaibo yamaidana oto Taitusi yagi lomuibo ha me ya ne.

Lo oloto molaibo ha

1 ¹ Aiyo, maina holi hikitonibo hipane ona Taitusiyo, nemo Polo, Goti houba-nabala we ido Yesu Kilisto aposolola ya lufuwa me ya i fulo hedowe. Wao.

Ononawalo fulo nedaibo, ya Gotikafo wa molo betibo wenina holi hikitanane, loto, ido ha ona hula yakafo monate li fele lo ledaibo ha ya holifefe lanae, loto ononawalo ya fulo nedaibo ne. ² Nomude hofawa minowa-minowa anubo hawa holi hikitoto holifefe lonibo ya Goti ha sugi ladámibo we yakafo homu aidena okuluma mika li oloto piyámibo hamenaloti ya lo molo ledaibo yamagunu holito hiyaba minone. Hawa ya aidenati libo nefa, ³ ido eimola hamenalalo ya hala lo oloto molonido

li oloto pibo ne. Hawa ya li nomude waibo we Gotikafo anelo moloto lo oloto molanane, loto lo moloto numibo ne.

⁴Maina holi hikitonibo hipane ona Taitusiyo, Metefo Gotidokati ido li nomude waibo we Kilisto Yesudokati ya aifa li dowā lo ledaibo mona ido you amena mona ya mino hedanaiye.

Mono hiyaba we hatina

⁵Ena onona onuwa ma aifa nebo ya lifefe loto hulanane, loto, ido numudo-namado ya nemo lohomodo ayalo ya mono hiyaba we buli betimo unane, loto Kiliti ebau ya fulo hedo itoto oboma ne. ⁶Yagunu ya mono wemoli masi monatina fefe loti molo minoti, wena makoko liyabo we ya olufotina yagi holi hikitoti minanabo yako mono hiyaba we buli betiyo. Ido olufotina ya ha holámoti hopa mona molae, loti wenina masi lanabo, ya mono hiyaba we onona ma biyámo. ⁷Hiyaba we yakāfo Goti ononala hiyaba aiboma nenako, ya monala fefe lotoko minanaibo yako ononawa linaibo ne. Yagunu eimola lula-hala holi dowā libo mona molámoto, sebala hala-kala aloko ladámoto, no noto lula-hala u hopa anaibo mona molámoto, fina aloko fiyámoto, hefana-huwamena yagunu holámoto minanaibo, ⁸ido wenina aifa li dowā lo betito, mona dowā lula-hala muto, hala kifefe loto, monala fele fefe lotoko moloto, lula-hala-ula hiyaba dowā otoko minanaibo, ⁹ido mono weninala holi hikitoti mona dowā molanae, loto adina li faka loto ha mono hula ya api itibito, ido ha mono li hopaitabo wenina hatina ya ito lumunowe, loto ha mono auba ibo ha, api-napi itibi-itibi onibo ha ya li hiki loto li minanaibo we ya mono hiyaba we dowā minanaiye. Yaidana feyabo wemoli yako mono hiyaba we ya buli betiyo.

No lusaku nebo eba Kilitilo minabo wenina monatina ha

¹⁰Wenina abi yasi ha holámoti, aifa ha loti hotina iti minabo wenina ya minae. Ido aya wenina minagu ya Yuda wenina, Goti anela utinau fukabo wenina ya oto yoti fetō fe minae. ¹¹Fetō fe minabo weninawa ya hefana-huwamena aifa linune, loti wemoli olodinafo olufotina weninatina malekama muki ya api itibiyámabo idafa ya api itibiti li hopa o beti minanako, wetina guninubo ya fefe lanogolaiye. ¹²Kilitilo minabo wenina minaguti ya eimotina polofetitina makafo ya fetō libo, Kiliti wenina ya aidenati ha sugiko lo minoti, liye-idafa yaidana oti hasuwala fi minoti, idafa nanabo yagunuko holiti, onona eleka fiyabo minae, loto ¹³wa betifefe lototo libo hawa ya ona ne. Yagunu hemo ya auba ito lo fuko betiyo. Fetō feyageto ya holi hikitabo mona hula molanabo, ¹⁴ya Yuda wenina ifaga hatina ido wenina ha ona hula metina muwabo wenina lo fukabo hatina ya holámānae, loto auba ito lo fuko betiyo.

¹⁵Lutina-hatina hiluwa libo wenina yasi idafa-adafa muki yagunu holiyato hiluwa liboko nefa, ido nosámibo monakafo lutina-hatina li hopa

o betibo wenina, holi hiki ladámabo wenina ya weudina-lutina-hatina muki ya fumako i fulitainako, idafa magunu holiyato hiluwa libo ma minámiye. ¹⁶Weninawa ya Gotigi hutifina one, loti wetina yakafo lafa, ido monatina yakafo E'e, lo ne. Ya wenina ya unamawa minoti, ha holiti holámoti abo ya mona dowá molanabo ma minámiye. Yagunu mono hiyaba we dowá, auba iyabo we yako buli betiyo.

Mono wenina monatina fefe loti molanabo ha

2 ¹Kilitilo minabo wenina feti minafa, ido hemo ya ha mono hula fefe loti holinabo ha ya lobi-lobi o mino. ²Feito lagetó, ya we kilofó-akilofó yasi no-ano idafa-adafa nanabo ya alili suwomu noti, hatina kifefe loti holiti, utina-lutina-hatina hiyaba dowá loti ya holi hikito minabo, ido lutina-hatina bi-bi o minabo, ido auba ito hiki loti sinoiti minanabo hulawa anaibo mona ya emodoka minaneyo.

³Ido wena kilofó-akilofó yasi ayaidana oti mona molanabo ya wenina sotina hamadina hiyámoti, ekefa aibo nogunu nala i betiyámageto minoti, hanu dowá api itibinabo mona ya emodoka minaneyo. ⁴Feto feti ya wena hofa-wena itibinabo ya wadinafo olufotina holoti li dowá lo betiti, ⁵lutina-hatina-utina hiyaba dowá oti, monatina feke liboko minoti, numunatina ebatina hiyaba dowá oti, mona dowá moloti, wadinafo-motasi ha lanabo ya holiti hololoti minanabo mona ya itibiyaneyo. Feto feyámanabo ya Goti hala hamana hitanae, loti fetó feyalo.

⁶Ido we hofawe ya ayaidana oto hatina lito lobiyageto, ya lutina-hatina-utina hiyaba dowá o minanabo mona ya emodoka minaneyo.

⁷Ido heimoka ya idafa-adafa muki yau li homu molo betito mona dowá yako molo minageto, wa hedoti ya eikakalo meyalo molo minanae. Ido mono api itibiyaniyo ya ha ona hula yako fefe loto lobito, ⁸lofefe lananiyo ha ya wenina masi holi nosámibo feyanabo ya ma minámanaiye. Feto feyageto ya uwotefo ha nosámibo lolumunune, loti wita anafa, ido mináminako, utinalo holiti fulitanigilae, loto fetó feyo.

⁹Ido houba-naba wenina hatina lito lobiyageto, ya we nabatina yasi ha lanabo muki ya holiti houba-naba onona dowá lotoko fe betiyato ya dowá loti holinigilae, loti fetó feyanabo mona ya emodoka minaneyo. Ha latoma wetinalo hofámoti, ¹⁰idafa-adafatina hiyaba o beti minagu yauti ma ugele-gele námoti, waito betiti minoti, hiyaba dowako ona hula o beti-beti o minanabo mona ya emodoka minaneyo. Feto feti ya mona muki molanabo ya li nomude waibo we Goti hala li omonala itanubo yamo hawa ekeni li edanune, loti fetó feyanabo mona ya emodoka minaneyo.

Goti monala meyalo moloto Kilisto hiyabala anubo ha

¹¹Goti aifa li dowá lo ledaibo monala, wenina muki li nomude waibo aifa li dowá lo ledaibo monala ya moda oloto pibo ne. ¹²⁻¹³Aya aifa li

dowa lo ledaibo monala yakafo api lilibibo, ya Goti, wenabate, li nomude waibo we Yesu Kilisto lamenala oloto pinaibo yagunu holito, ake ito hiyabala onibo, ya Goti mete muwonibo mona ido mikaloka idafagunu holiyonibo mona ya fulitoto, onesa me ya mikaloka moniyonibo hamenalo ya lute-hate-ute hiyaba dowa loto, monate fefe lotoko moloto, Goti monala fele ya meyalo moloto hiyabala o minanae, loto api lilibi nebo ne. ¹⁴Emo yakafo lo molaibo ha holito holámoto onibo monate muki yauti meina fito wina betinowe, loto, ido neimo weninane ona hula minoti, mona dowa ya auba iti molo-molo o minanae, loto weuna fi ledoto, li hiluwa lo ledanowe, loto leimogunu holito oto moloto aibo mona ya fulitoto fulibo ne.

¹⁵Hawa ya Goti aubala mino hedaibo yamo hatina lito api itibito, fuka ha auba ito lobito lifefe lo beti mino. Feto fe minanibo ya wenina masi nosámibo wa hedanabo mona ya ma molámo.

Mono mona molanubo ha

3 ¹Ido hatina molotanaiye, loto ya hofa lobiyageto, ya wenina yasi gamani wenaba ido hulitinagi we yowabo lomabo muki ha lanabo ya holiti hololoti, ya onona dowa loto mona-mona mino lito wibo ya hototi liti, ²ido wenina hamadina ma hiyámoti, ha moliya ma fiyámoti, you lotiko minoti, ya wenina muki you amena mona ya itibilo.

³Yagunu ya fetoto holi minalo: Leimo homu ya ayaidana oto hate hopa-napa kito ha holámoto minoto, hopa hanudo ika o ledado u yalo melo oto monito, idafa-adafa mona-mona yagunu sefela wiliyonibo idafa ido dowa loto holiyonibo mona yakafo nala i ledoito minoto, wenina ma ha naba-naba lo betito, idafatina liyabo yagunu wa beti nosámibo onibo ya weninate lutina-hatinau holi nosámibo lomato, ido leimo ya ayaidana oto holi nosámibo bi-bi o minone.

⁴Feito minoba, ido li nomude waibo we Goti li dowa lo ledaibo monala ido lula-hala lumibo monala oloto pido ⁵⁻⁶ya li nomude waibo ne. Feto fe ledaibo, ya leimo monate fefe loto molonibo yagunu fetoto fe ledámiye. E'e, eimola lula-halau milumate holibo yagunu ya li nomude waibo we Yesu Kilistodokati ya Weuna Fele leki faitoto lumibo yakafo noku i ledaido ya hofawa li oloto pi ledoto, monimo yonubo hanu hofawa lumuto li nomude waibo ne. ⁷Feto fe ledaibo, ya eimola aifa li dowa lo ledaibo monala yagunu ya monatina fefe libo wenina minae, loto lo ledaito, nomude hofawa minowa-minowa anubo yagunu holito hiyaba o minonibo wenina ya olufola weuna fi ledaibo idafa yawala minanae, loto fetoto fe ledaibo ne. ⁸Hawa ya ona hula nebo yagunu holi hikitoto minonibo ne.

Feto neboma nenako, Goti holi hikito muwabo wenina yasi mona dowa molanabo onona ya mama oti li-li o minanae, loto hemokafo hawa ya auba ito lo oloto biyo, loto holito ya lohomowe. Idafawa ya dowa ona

hula, wenina li dowa lo betibo idafa nefa, ⁹ido mono mona magunu hopa feito nefe? mafato nefe? loti ha manadinau molanabo ha wita oti, awatinafo-holofatina hitoti hulitina-hulitina loti, moliya fiti lo molaibo ha yagunu ha loyoilumu oti, liwila-awila abo ha ya aifa idafa, hula minámibo idafawa nenako, loto meka mu mino.

¹⁰⁻¹¹Ido wenina makafo ha mono li eito itaibo we ya hala liti hamena makofe, ido loitife, lomuwato, holiyámanaibo, ya yaidana abo wenina u eito hopa hanudo moniti lifima li minanako, eimotina monatina yakafo lifima ha liwila oto binogolaiye, loto holiyaniboma nenako, loto fulo edo itoto, eimolako minanaibo ne.

Onuwaleka ha

¹²Ena nemo Atemasife, ido Tikikusife, hemodoka ilifi molotoma, ya nemodoka Nikopolisi numudo ananibo hanu ya auba ito monito wita. Nemo ya ho ibo hamenalo ya numuna yalo ya minanowe, loto hane ki minowe.

¹³Ena Apolosi ido lo molabo ha holibo we Senasi ya mono onodo unaibo, ya idafa magunu holiti alafa fiti wita otanaiye, loto auba ito adinalo li faka lo betiyo.

¹⁴Ido mono weninate yagi mono monatina yakafo ilawa iyámotanaiye, loti etuwaloka idafa magunu alafa fiti moniti anabo wenina ya adina li faka lo betinune, loti mona dowa molanabo onona ya li holinae, loto auba ito api itibiyo.

¹⁵Ena nemogi minabo wenina muki yasi aiyo-weiyo ha fulo hedo minae. Ido holi hikitonibo hanudo maina moniti lutina-hatina lumu minabo wenina ya aiyo-weiyo ha fulo betiyonibo ya lobiyo.

Aifa li dowa lo ledaibo mona ya hemotina muki mino betinaiye. Modae.